

Chambre des Représentants

SESSION 1981-1982

29 AVRIL 1982

PROPOSITION DE LOI

modifiant l'article 276 du Code des impôts sur
les revenus relatif à l'instruction des réclamations

(Déposée par M. Van den Brande)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Un certain nombre de modifications légales récentes contribuent à permettre une lutte plus efficace contre la fraude et l'évasion fiscales. En dehors de certaines mesures spécifiques, la loi du 8 août 1980 relative aux propositions budgétaires 1979-1980 et les lois de redressement du 10 février 1981 ont renforcé les moyens dont l'administration disposait pour recueillir des renseignements, harmonisé diverses dispositions fiscales et instauré un système plus adéquat de répression pénale de la fraude fiscale. Après la discussion théorique sur l'importance de la fraude fiscale, qui a retenu pratiquement toute l'attention ces dernières années, il était grand temps de prendre enfin quelques mesures concrètes.

Tous les groupes politiques et tous les gouvernements qui se sont succédé ont inscrit la lutte contre la fraude fiscale parmi leurs objectifs. Aujourd'hui qu'un effort important est demandé à l'ensemble de la population en vue de redresser la situation économique et de sauvegarder notre système de sécurité sociale, il faut tout mettre en œuvre afin de parvenir à une juste perception de l'impôt, de taxer les revenus qui ont été effectivement recueillis et de doter l'administration des moyens nécessaires pour réaliser cet objectif, tout en donnant toutes les garanties juridiques aux citoyens.

La présente proposition de loi vise à modifier la procédure relative à l'instruction des réclamations des redevables. Il convient en effet d'offrir aux redevables toute la sécurité

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1981-1982

29 APRIL 1982

WETSVOORSTEL

tot wijziging van artikel 276 van het Wetboek van
de inkomstenbelastingen houdende onderzoek van
de ingediende bezwaarschriften

(Ingediend door de heer Van den Brande)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Een aantal wetswijzigingen hebben recent ertoe geleid dat een betere bestrijding van de fiscale fraude en een vermijding van de belastingsontduiking gedeeltelijk mogelijk wordt. Een aantal bepalingen van de wet van 8 augustus 1980 betreffende de budgettaire voorstellen 1979-1980 en van de herstellwetten van 10 februari 1981 houden een verbetering tot inlichtingen en gegevensverzameling in, brengen een betere overeenstemming tussen de verschillende fiscale bepalingen tot stand en, buiten enkele specifieke maatregelen, werd voorzien in een meer aangepaste strafrechtelijke beteugeling van de belastingsontduiking. Waar in de afgelopen jaren bijna uitsluitend aandacht ging naar de theoretische discussie over de omvang van de fiscale fraude, werd het de hoogste tijd dat eindelijk enkele concrete maatregelen getroffen werden.

Alle politieke groepen en ook de verschillende regeringen hebben steeds de strijd tegen de fiscale fraude vooropgesteld. Op een ogenblik dat voor het herstel van de economische situatie en voor de beveiliging van de sociale zekerheid belangrijke inspanningen gevraagd worden van de ganse bevolking, is het noodzakelijk alles in het werk te stellen om tot een juiste belastingszetting te komen, taxatie te doen op de werkelijk genoten inkomsten en, met alle waarborgen van rechtszekerheid voor de burgers, de administratie alle mogelijkheden te geven om deze doelstelling te bereiken.

Huidig wetsvoorstel wenst een wijziging in te voeren inzake behandeling ten gronde van ingediende bezwaarschriften. Ook op fiscaal vlak dient de belastingplichtige

juridique qui s'impose dans le cadre d'une procédure fiscale en bonne et due forme. Cette procédure devrait faire l'objet d'une révision plus poussée en vue d'en accroître la transparence, d'en rétablir intégralement le caractère contradictoire et d'éviter au redevable dont la réclamation a été rejetée l'obligation d'intenter une action devant la cour d'appel.

Il faut bien constater que la modification relativement récente (1976) de l'article 276 du Code des impôts sur les revenus n'a pas répondu aux besoins précités. Elle a, au contraire, apporté d'importantes restrictions dont il résulte que l'introduction d'une réclamation ne peut donner lieu à la vérification de l'ensemble de la déclaration. En effet, même lorsqu'il y a eu fraude, le contribuable a la possibilité de contester certains points de l'imposition sans courir le risque que d'autres éléments erronés figurant dans sa déclaration puissent entraîner une imposition supplémentaire sous forme de supplément ou de compensation. Si le contrôleur qui instruit la réclamation constate que la déclaration contient des éléments erronés autres que ceux qui font l'objet de la réclamation, il convient de reprendre par le début l'ensemble de la procédure administrative, et ce, dans le délai de prescription de trois ans. La prolongation de ce délai, telle qu'elle a été préconisée dans une autre proposition, ne supprimera que partiellement cet inconvénient. L'afflux actuel des réclamations fait que l'administration n'est pas toujours en mesure d'effectuer les investigations et les contrôles nécessaires en matière de fraude fiscale.

La proposition de remplacer le deuxième alinéa de l'article 276 du Code des impôts sur les revenus, ne remettra nullement en cause le droit de réclamation du contribuable. La possibilité d'introduire des réclamations est maintenue sans restriction mais, s'il y a eu fraude — et même si la réclamation n'a qu'un caractère partiel — l'ensemble de la déclaration pourra faire l'objet d'une nouvelle vérification, avec possibilité d'imposition compensatoire ou supplémentaire.

PROPOSITION DE LOI

Article unique

A l'article 276 du Code des impôts sur les revenus, le deuxième alinéa est remplacé par la disposition suivante :

« Il lui est permis, à cette occasion, de réexaminer l'ensemble de la déclaration et d'établir, le cas échéant, des impositions supplémentaires. »

24 avril 1982.

alle waarborgen van rechtszekerheid te hebben van een behoorlijke procedure. Op dit vlak lijkt het aangewezen om een meer fundamentele herziening tot stand te brengen waarbij de procedures doorzichtiger worden, de tegensprekelijkheid volledig wordt hersteld en de belastingplichtige, na afwijzing van een bezwaarschrift, niet genoodzaakt wordt zich tot een hof van beroep te wenden.

Niettemin moet vastgesteld worden dat het huidige artikel 276 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen, door zijn betrekkelijk recente wijziging (1976), niet tegemoet komt aan hogervermelde overwegingen. Integendeel is komen vast te staan dat er inhoudelijk belangrijke beperkingen werden ingevoerd waardoor, ingevolge bezwaar, geen onderzoek kan gebeuren naar de globale aangifte. Inderdaad, de belastingplichtige, zelfs wanneer er ontdoken werd, kan enkele punten van de aanslag betwisten zonder het risico te lopen dat andere gegevens van de aangifte die onjuist waren aangegeven, aanleiding zouden geven tot een bijkomende aanslag onder vorm van supplement of compensatie. Indien de controleur bij onderzoek van het bezwaarschrift zou vaststellen dat, naast de punten waarop het bezwaarschrift betrekking had, nog andere verkeerde gegevens in de aangifte kunnen aangetroffen worden, dan dient volledig opnieuw de administratieve weg afgelegd en dit alles binnen de verjaringstermijn van drie jaar. De verlenging van deze termijn, zoals voorgesteld in een ander voorstel, zal dit euvel slechts gedeeltelijk wegnemen. De huidige stroom van bezwaarschriften brengt overigens ook met zich dat de administratie niet altijd de mogelijkheid heeft om het nodige opsporings- en controlewerk te doen inzake fiscale fraude.

De voorgestelde vervanging van de tweede alinea van artikel 276 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen zal geenszins het recht van beroep van de belastingplichtige aantasten. Onverminderd blijft de mogelijkheid bestaan om bezwaarschriften in te dienen, maar — indien ontdoken werd — wordt de mogelijkheid geschapen om, bij zelfs gedeeltelijk bezwaar, de ganse aangifte in zijn geheel opnieuw te controleren, met mogelijkheid van compenserende of supplementaire aanslag.

L. VAN DEN BRANDE

WETSVOORSTEL

Enig artikel

In artikel 276 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen wordt het tweede lid vervangen door de volgende bepaling :

« Hierbij is het hem toegelaten de ganse aangifte opnieuw te onderzoeken en, zo nodig, bijkomende aanslagen te vestigen. »

24 april 1982.

L. VAN DEN BRANDE
C. KELCHTERMANS
H. VAN ROMPAEY
M. SMET
T. KELCHTERMANS
A. LIENARD
M. OLIVIER
A. COPPIETERS
J. ANSOMS
G. CARDOEN